

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2022
TALOUSARVIO 2020

LUONNOS

Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2020–2022
Talousarvio 2020

Julkaisija:

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sepänkatu 20, 90100 Oulu
puhelin 040 685 4000
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Kotisivu:

www.pohjois-pohjanmaa.fi

Oulu 2019

Sisältö

1 MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS.....	4
2 POHJOIS-POHJANMAAN NÄKYMÄT.....	5
3 STRATEGISET LINJAUKSET JA TAVOITTEET 2020-2022.....	7
4 TAVOITTEET, TOIMENPITEET JA MITTARIT 2020-2022.....	10
4.1 Luottamushenkilöhallinto.....	10
4.2 Aluesuunnittelu.....	10
4.3 Aluekehitys.....	15
4.4 Hallinto ja talous.....	17
5 TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022.....	19
5.1 Yleisperustelut.....	19
5.2 Talousarvioasetelma perusteluineen vuodelle 2020 ja sitovuustaso.....	19
5.3 Henkilöstösuunnitelma 2020–2022.....	20
TALOUSARVIOTAULUKOT VUODELLE 2020 JA SUUNNITELMA VUOSILLE 2020–2022.....	21
Jäsenkuntien maksuosuudet.....	26

1 Maakuntajohtajan katsaus

xx.xx.2019

Pauli Harju
maakuntajohtaja

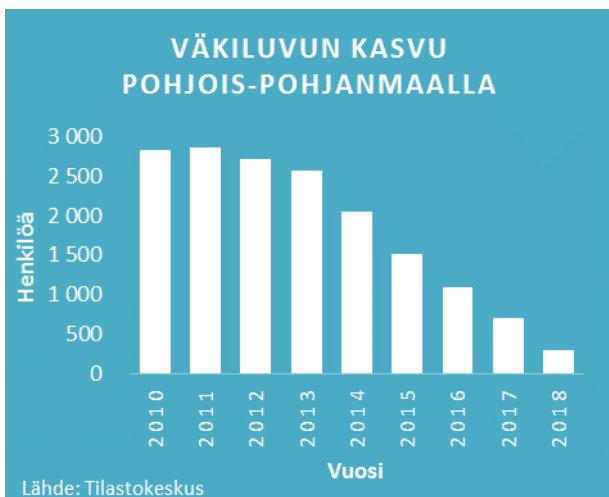

2 Pohjois-Pohjanmaan näkymät

Väkiluku kasvaa vain Oulun seudulla

Pohjois-Pohjanmaalla asui vuoden 2018 lopussa 412 161 asukasta eli 7,5 prosenttia koko maan väestöstä. Maakunnan väkiluku kasvoi edellisvuodesta noin 300 asukkaalla. Väestönkasvu on alentunut vuosikymmenen alun lähes 3 000 asukkaan vuosittaisesta lisäyksestä kiihtyvää vauhtia jo seitsemänä vuotena peräkkäin. Väestönkasvun hidastumiseen ovat vaikuttaneet pääasiassa syntyvyyden aleneminen ja kasvanut negatiivinen maassamuutto. Syntyvyys alenee koko maassa, mutta se merkitsee erityisen paljon korkeasta syntyvyydestä tunnetulle Pohjois-Pohjanmaalle. Viime vuonna Pohjois-Pohjanmaalla syntyi 4 131 lasta, lähes 400 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Luonnollisen väestönkasvun määrä vuonna 2018 oli Pohjois-Pohjanmaalla 650, yli 500 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuntien välisen nettomuuton muuttotappio Pohjois-Pohjanmaalla ei ole kasvanut enää vuoden 2016 jälkeen, mutta muuttotappiota kertyi silti vuonna 2018 noin 1 100 asukkaan verran. Vuonna 2018 maakunnan positiivinen nettosiiirtolaisuus oli ennakkotietojen mukaan noin 770 henkilöä. Kokonaisnettomuutto oli vuonna 2018 miinuksella 361 henkilöä.

Maakunnan väestön keskittyminen Oulun seudulle jatkuu. Lähes puolet maakunnan asukkaista asuu Oulussa. Vuoden 2018 lopussa Oulun väkiluku oli 203 567 asukasta. Kaupun-

gin väkiluku kasvoi edellisvuodesta lähes 1 800 asukkaalla. Oulun seutu kasvoi reilulla 2 100 asukkaalla ja oli ainoa väkilukuaan kasvattanut Pohjois-Pohjanmaan seutu. Maakunnan kunnista väestö väheni eniten Siikalatvalla, Reisjärvellä, Vaalassa ja Utajärvellä. Kiiivainta väestönkasvu oli Kempeleessä. Pohjois-Pohjanmaa on edelleen ikärakenteeltaan maan nuorin maakunta. Pohjois-Pohjanmaan väestön keski-ikä oli 40,2 vuotta vuonna 2018.

Maakunnan yhteisöverotilitykset nousseet

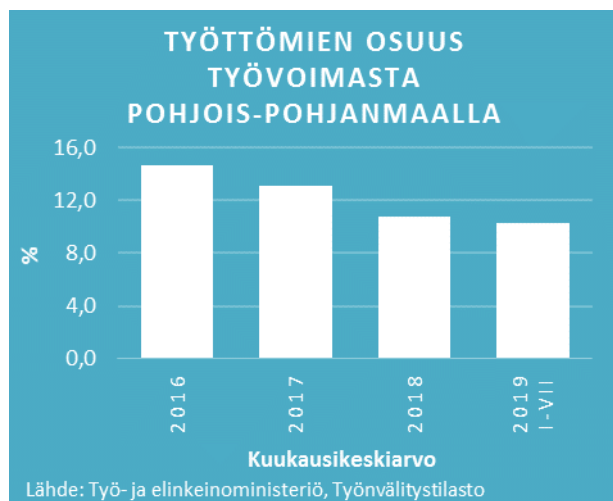
Kaikkiaan kymmenen Pohjois-Pohjanmaan kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2019. Useimmat nostivat veroprosenttiaan puoli prosenttiyksikköä, Tyrnävä ja Kalajoki yhden prosenttiyksikön. Alin veroprosentti on Pyhännällä, 19,75 prosenttia. Yhdentoista kunnan tuloveroprosentti on 22 tai enemmän. Korkein tuloveroprosentti on Haapajärvellä ja Reisjärvellä, 22,5 prosenttia.

Kunnallisveron tilitysten kertymisessä ilmeni vuoden 2019 aikana hitautta, joka liittyy tulorekisteri-ilmoittamisen tekniisiin ongelmiin. Tämän vuoksi vuoden 2019 tilitysten seuraaminen ei kerro totuutta verotulojen kehityksestä. Vuoden 2019 tammi-elokuun aikaiset tuloverotilitykset olivat alemmalla tasolla kaikissa Pohjois-Pohjanmaan kunnassa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Yhteensä maakunnan tilitykset olivat lähes 45 miljoonaa euroa alemmalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Yhteisöveron tilitykset kasvoivat 15 maakunnan kunnassa tammi-elokuun tilitysten osalta verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Koko maakunnan yhteenlasketut yhteisöveron tilitykset nousivat 1,2 miljoonaa euroa. Eniten tilitykset kasvoivat Oulussa, Raahessa, Kempeleessä ja Oulaisissa. Suurimmat pudotukset olivat Pyhäjärvellä, Ylivieskassa, Kalajoella ja Pyhäjoella. Yhteisöverotulojen tilitysten nousu ei kyennyt kuitenkaan kompensoimaan tuloverotilitysten alenemista yhdenkään kunnan kohdalla, vaan kaikkien maakunnan kuntien yhteenlasketut verotulojen tilitysten kertymät olivat elokuun 2019 jälkeen alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kiinteistöverotilitysten tasa-painottava merkitys on pieni, sillä niiden suhteellinen osuus kaikista verotilityksistä useimpien kuntien kohdalla on alle yhden prosentin.

Työllisyyden paraneminen hidastunut

Tammi-heinäkuussa 2019 työttömien osuus työvoimasta oli keskimäärin 10,3 prosenttia eli hieman alhaisempi kuin vuoden 2018 keskiarvo. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta samana aikana oli keskimäärin 9,3 prosenttia. Vuoden 2019 tammi-heinäkuussa työttömiä työnhakijoita oli Pohjois-Pohjanmaalla kuukausittain keskimäärin noin 19 200 henkilöä eli 900 vähemmän kuin vuonna 2018 keskimäärin. Työttömien määrän aleneminen on hidastunut huomattavasti, sillä keskimääräinen työttömien määrä kuukaudessa oli vuonna 2018 lähes 4 500 vähemmän kuin vuonna 2017. Pohjois-Pohjanmaalla lomautettujen määrä kasvoi noin viidenneksellä verrattaessa vuoden 2019 tammi-heinäkuun keskiarvoa vuoden 2018 keskiarvoon. Lomautettuja oli vuonna 2019 keskimäärin kuukaudessa 1 143.

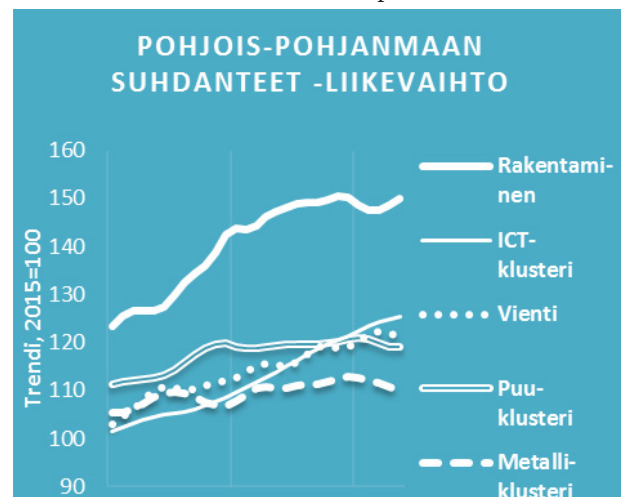
Miehiä oli työttömistä työnhakijoista enemmistö vuoden 2019 tammi-heinäkuun aikana, keskimäärin kuukauden lopussa oli 10 740 työtöntä miestä ja 8 455 työtöntä naista. Naisten työttömyys aleni vuoden 2019 tammi-heinäkuun aikana enemmän kuin miesten. Työttömyyden aleneminen on jatkunut myös nuorten ja yli 50-vuotiaiden kohdalla vuoden 2019 aikana. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli tammi-heinäkuussa 2019 keskimäärin 3 169 henkilöä, mikä on noin 100 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna keskimäärin. Yli 50-vuotiaitten työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2019 tammi-heinäkuussa keskimäärin noin 6 057 henkilöä, mikä on noin 480 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2018 keskiarvo. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita työnhakijoita oli tammi-heinäkuussa 2019 keskimäärin kuukaudessa 4 711 henkilöä, missä on vähennystä edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna noin 1 100 henkilön verran. Ulkomaisten työttömien keskimääräinen määrä kuukauden lopussa oli kasvanut vuoden 2019 tammi-heinäkuun aikana 866 henkilöön. Koko maan tasolla tarkasteltuna ulkomaisten työttömien määrässä ei ole tapahtunut juurikaan muutosta.

Pohjois-Pohjanmaan suhdannekasvu tasaantui

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkien toimialojen vientiliikkeen kasvu oli vuonna 2018 edellistä vuotta

maltillisempaa, kasvua kertyi yhteensä 6,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä vientiliikkeitä nousi 6,6 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Huhtikuussa kasvu oli vielä vilkkaampaa, mutta toukokuussa vienti laski.

Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusteri on kasvanut vahvasti viime vuosina. Vuonna 2017 kasvua 11,6 prosenttia ja vuonna 2018 kasvua 7,6 prosenttia. ICT-klusterin liikevaihdon kasvu kiihtyi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin kasvua oli vuoden 2018 alkuun verrattuna oli peräti 14,7 prosenttia. Vuonna 2018 rakentamisen liikevaihto kasvoi vielä 11,9 prosenttia, mutta vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihdon kasvu hyytyi 0,7 prosenttiin edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Puuklusterin liikevaihdon kasvu oli vuonna 2018 maltillista kasvaen 2,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana kasvua oli jo 5,2 prosenttia edellisvuoden alkuun verrattuna, mutta huhti-toukokuussa liikevaihto kääntyi laskuun. Vuonna 2018 metalliklusterin liikevaihto kasvoi 3,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vielä vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä klusterin liikevaihto oli noin kahden prosentin kasvussa, mutta toukokuussa laskua oli lähes kolme prosenttia.

Pohjois-Pohjanmaan rakentamisen henkilöstömäärä kasvoi hieman alle kahdeksan prosentin vauhtia vuosina 2017–2018. Vuoden 2019 aikana kasvu on hieman tasaantunut; vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli 3,1 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Puuklusterin henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 5,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja vuosimuutos on pysynyt huhti-toukokuussakin samalla tasolla. ICT-klusterin henkilöstömäärän kasvu yltyi vuonna 2018, jolloin henkilöstömäärä kasvoi kahdeksan prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 6,8 prosenttia edellisvuoden vastaavaan neljänneksen verrattuna. Metalliklusterin henkilöstömäärä kasvoi 7,6 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Klusterin henkilöstömäärän kasvu hidastui hieman vuoden 2019 tammi-toukokuun aikana.

3 Strategiset linjaukset ja tavoitteet 2020-2022

Kasvu, kilpailukyky ja kansainvälisyys

Maakunnan kasvu ja kilpailukyky syntyy kansainvälisissä verkostoissa ja kumppanuuksissa. Yritysten alueellisten ja kansainvälisten toimintaympäristöjen kehittäminen, hyvät logistiset yhteydet ja alueen vahvuuksiin perustuva älykäs erikoistuminen luovat pohjan määrätietoiselle kehittämis-työlle. Pohjois-Pohjanmaan tavoitteena on olla innovatiivinen ja osaava maakunta, jonne on helppo perustaa yritys ja kehittää sitä yrityksen elinkaaren eri vaiheissa. Maakunnan menestystä ja kilpailukykyä sekä korkeaa työllisyyttä voidaan kasvattaa yritysmäärän ja yritysten liikevaihdon kasvulla. Kilpailukykyä vahvistavat myös osaavan työvoiman saatavuus, kohtaanto sekä perustutkimus- ja innovaatio-toiminta. Pohjois-Pohjanmaan vetovoimaisuus vaikuttaa merkittävästi yritysten, sijoittajien ja investointien, osaavan ja monipuolisen työvoiman, tutkimustoimijoiden ja opiskelijoiden sijoittumiseen maakuntaan.

Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian päivittäminen

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan perustuvan älykkään erikoistumisen strategia vahvistaa alueen osaamista. Uuden rahoituskauden ohjelmat korostavat kansainvälisen yhteistyön, rajat ylittävien toimenpiteiden ja verkostoitumisen merkitystä. Älykkääseen erikoistumiseen sisältyvä teema tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyön merkityksestä uusien innovaatioiden syntyyn on korostunut Euroopan komission eri ohjelmissa. Älykkään erikoistumisen strategian päivitys tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa maakuntaohjelman mukaisesti kumppanuusperiaatteella. Päivityksessä huomioidaan luodut yhteydet kansainvälisiin verkostoihin. On syytä keskustella myös uusista avauksista ja verkostoista, joihin liittymisestä koetaan olevan hyötyä alueelle. Uusia avauksia on tehty erityisesti S3-alustoihin. Kansainvälisyyden näkökulman lisäksi analysoidaan ja kuunnellaan alueelta nousevia uusia tuulia, joiden perusteella aiempiin valintoihin tehdään tarkennuksia.

Vaikuttaminen EU:n 2021–2027 koheesiopolitiikan valmisteluun

Pohjois-Pohjanmaan liitto on vetovastuussa Itä- ja Pohjois-Suomen alueellisesta valmistelusta ohjelmakaudelle 2021–2027. Koheesiopolitiikan valmistelu edellyttää vahvaa ja osallistuvaa edunvalvontaa ja vaikuttamista. Liitto vaikuttaa sekä kansalliseen että EU-valmisteluun maakunnalle suotuisien linjauksien edistämiseksi. Alueelliset rajat ylittävä yhteistyö, mukaan lukien EU:n Itämeristrategia, otetaan huomioon tulevan ohjelmakauden valmistelussa. Edunvalvontayhteistyötä tehdään erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjois-Ruotsin ja -Norjan harvaan asuttujen alueiden (NSPA) kanssa. Koheesiopolitiikan ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Pohjois-Pohjanmaan aluekehittämisen resursseihin. Rakennerahastorahoitus vahvistaa maakunnan mahdollisuuksia aktiiviseen alue- ja rakennepolitiikkaan. Rakennerahastoilla tulee olemaan merkittävä rooli alueellisen innovaatiokapasiteetin vahvistamisessa ja uudistamisessa, yritysten toimintaedellytysten kehittämisessä maakunnassa sekä työllisyyden edistämisessä.

Maakunnan vetovoima

Koulutuksen järjestäjäjyhteistyön kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaan liiton koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän merkitys on kasvanut osaamistarpeiden ja koulutusalan murrosten vuoksi. Toimijat kokevat tarvitsevänsä yhteisen foorumin, jonka avulla voidaan edistää yhteistyötä. Keskeinen osa koulutuksen järjestäjien yhteistyötä on edunvalvonta, jolla vaikutetaan koulutuspaikkojen määrään, rahoitukseen sekä maakunnan vetovoimaan ja näkyvyyteen. Ryhmä luo jatkuvan maakunnallisen toimintaympäristön tilannekuvan perustuen suhdanteisiin ja väestödynamiikkaan. Toimialakohtaiset osaamiskartoitukset ovat tärkeä osa työtä ja auttavat koulutuksen suuntaamisessa. Yhteistyön konkreettinen muoto on koulutuksen järjestäjien yhteishankkeiden toimeenpano.

Tutkimus- ja kehittämisrahoituksen lisääminen ja monipuolistaminen

Tutkimuksen ja tuotekehityksen rahoituspohjaosaamista vahvistetaan ja monipuolistetaan. Tavoitteena on tukea koulutusorganisaatioiden kehittämistyötä, kuntien elinvoimaisuutta, yrittämisen toimintaympäristöjä ja kansainvälistymistä. Suorien EU-rahoitusten hyödyntämistä parannetaan ja soveltuvista rahoitushauista tiedotetaan kohderyhmille lisäresursoinnilla. Hakijoita aktivoidaan palvelu- ja neuvontatoimilla, tiedotetaan uuden rahoituskauden tuomista muutoksista sekä ohjataan mukaan kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin ja osaamiskeskittyymiin. Kansainvälisellä verkostoitumisella ja rahoitusneuvonnalla lisätään maakunnan näkyvyyttä sekä alueen osaamista.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Elinvoimainen kunta ja maakunta syntyy kuntalaisten hyvinvoinnista ja kestävästä elinkeinoelämästä. Hyvinvointi ja elinvoima ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa. Maakunta tukee kuntien strategisen tason ihmislähtöistä hyvinvointijohtamista ja yhteiskehittämistä sekä rakenteiden uudistamista. Hyvinvointiekosysteemi koostuu Pohjois-Pohjanmaalla verkostoista. Ekosysteemi perustuu tiiviiseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen, jolla luodaan pohjoispohjalaisille ihmisille hyvinvointiarvoa, jota yksittäiset toimijat eivät yksinään pysty luomaan. Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille.

Maakunnan kulttuuriarvojen vaalija ja Oulu Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 -projektin edistäjä

Kulttuuri- ja taidetoiminta sekä kulttuuriperintö (maiset, rakennettu ympäristö, arkeologinen perintö ja aineeton kulttuuriperintö) ovat keskeisiä alueellisen ja paikallisen identiteetin muodostajia. Maakunnallisessa kehittämistyössä ne ovat vahvoja elinvoiman, vetovoiman sekä laaja-alaisen hyvinvoinnin tekijöitä. Pohjois-Pohjanmaalla lisätään kulttuuriperinnön tunnettuutta ja luodaan edellytyksiä sen monipuoliselle käytölle. Kulttuurialan kehittämisessä keskeistä on kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus sekä hyvinvointivaikutusten edistäminen. Maakunta tukee kuntien työtä valtakunnallisen ja alueellisen verkostoyhteistyön ja strategisen kulttuuriohjelman kautta sekä osana maakunnallista hyvinvointiekosysteemiä. Maakunnan tasolla edistetään Oulun tavoitetta olla Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2026.

Saavutettavuus kilpailukyyn edellytyksenä

Sähköisten palveluiden saavutettavuus ja digiosaamisen kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaalla on tehty pitkäjänteistä työtä koko maakunnan asutuskeskittymien ja niiden välisten valokuituverkkoyhteyksien kehittämisessä. Pohjois-Pohjanmaalla on mahdollisuus saavuttaa ensimmäisenä maakuntana Suo-

nessa Euroopan komission asettamat tavoitteet laajakaistan kattavuudesta. Tavoite on kaikille avoin ja koko maakunnan kattava kiinteä valokuituverkko. Laajakaistaverkon rakentamisen lisäksi on kehitettävä julkisten ja yksityisten palvelutuottajien sekä kolmannen sektorin palveluiden sähköistämistä, koska niiden kautta voidaan turvata toimivat ja kaikkien saatavilla olevat lähipalvelut riippumatta palvelurakenteiden muutoksista. Tietoliikenneyhteydet kytkeytyvät olennaisesti myös tulevaisuuden liikkumiseen ja liikkumispalveluiden järjestämiseen. Älyliikenteen palveluiden odotetaan kehittyvän 5G-verkkojen ympärille.

Vaikuttaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun

Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman linjausten mukaisesti aluerakennetta ja liikennejärjestelmää kehitetään tavoitteena Oulun kaupunkiseudun ja koko maakunnan kehitys sekä kuntarajoista riippumaton, tasapainoinen palvelurakenne, joka ottaa huomioon maakunnan erikoistuneet alueet ja ylimatekunnalliset kehittämisvyöhykkeet. Keskeisinä tavoitteina on maakunnan saavutettavuuden kannalta keskeisten isojen infrahankkeiden toteuttaminen, maakunnan sisäisen väyläverkon korjausvelan vähentäminen, selkeä profiilin nosto kestävä liikunnan maakuntana sekä digitalisaatiokehityksen tuomien välineiden laajamittainen hyödyntäminen saavutettavuuden parantamisessa. Käynnistettävä jatkuva maakunnallinen liikennejärjestelmätyö on vahvasti sidoksissa maankäytön suunnittelun kanssa. Jatkuvalle liikennejärjestelmätyölle ja määrätietoisella alueellisella vaikuttamisella pyritään saamaan Pohjois-Pohjanmaan tavoitteet osaksi 12-vuotista valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Euroopan laajuisella TEN-T-liikennepolitiikalla pyritään kohdentamaan Verkkojen väline (CEF) -rahoitusta erityisesti ydinverkkokäytävälle, kuten pääradan, satamien ja valtatien 4 kehittämiseen. TEN-T-suuntaviivojen uudistamisessa keskeinen tavoite on saada Oulun ja Raahen satamat sekä Oulun lentoasema TEN-T-ydinverkkoon.

Maakunnan luova talous kilpailutekijänä, vetovoimaisuutena sekä hyvänä elämänlaatuna

Luovien alojen kasvu vahvistaa alueellista elinvoimaa monipuolistamalla elinkeinorakennetta, tuomalla uusia työpaikkoja ja lisäämällä kilpailukykyä. Luovien alojen kehittämisellä ja aineetonta taloutta vahvistamalla vaikutetaan elinvoiman lisäksi hyvinvointiin, kulttuurin saatavuuteen ja saavutettavuuteen, yhteiskunnan kestävytyteen, veto- ja pitovoimaan sekä eri toimialojen, kuten matkailun, sisältöjen monipuolistumiseen. Pohjois-Pohjanmaalla tuetaan luovien alojen ja luovan talouden toimintaympäristön kehittämistä osana elinkeinotoiminnan ja kulttuurialan kehittämistyötä, sekä laadittavaa maakunnallista kulttuurin kehittämisohjelmaa.

Sisäinen uudistuminen

Digi haltuun – sähköisten järjestelmien kehittäminen

Digitalisaatio työelämässä tarkoittaa toimintatapojen tai prosessien muuttamista digitaalisia välineitä hyödyntämällä. Uuteen teknologiaan ja sen laajaan hyödyntämiseen investoidaan Pohjois-Pohjanmaan liitossa suunnitteluvuosina merkittävästi. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityisesti huomioita työntekijöiden osaamisen kehittämiseen.

Uudet näkökulmat, uudet työntekotavat

Uudet työnteon tavat ja työympäristön uudet ulottuvuudet heijastelevat työelämän muutosta ja tukevat parhaimmillaan sen vaatimaa innovatiivisuutta, luovuutta ja yhdessä tekemistä. Ympäristön muutoksien myötäileminen ei riitä, on proaktiivisesti ja itseohjautuvasti luotava uutta. Kehittämistoimet ja uudet ratkaisut edellyttävä osaamista, näkemyksellisyyttä, kykyä ja rohkeutta toteuttaa muutoksia ja uudistua niiden mukaisesti.

Työelämässä tarvitaan monitahoista vuorovaikutusosaamista: ennakoivaa toimijuutta, alati muuttuvien asiayhteyksien ymmärtämistä ja sidosryhmien osallistamista. Yksittäisten nostojen keskittymisen sijaan pohditaan yhä enemmän kokonaisuuksia. Pohjois-Pohjanmaan liitossa viestintä integroidaan johtamiseen ja sisäisiin prosesseihin. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on viestintävastuu oman tehtävänsä kautta.

4 Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit 2020-2022

4.1 Luottamushenkilöhallinto

Pohjois-Pohjanmaan liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan tavoitteista ja taloudesta sekä keskeisimmistä liiton toimintaa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista. Vuonna 2020 maakuntavaltuusto kokoontuu kaksi kertaa.

Maakuntahallitus vastaa liiton käytännön toiminnasta ja hallinnosta sekä toteuttaa valtuuston aluekehitystyölle, alueiden käytön suunnittelulle sekä edunvalvonnalle asettamia tavoitteita. Maakuntahallitus osallistuu tiiviisti maakuntakaavoitusta, maakunnan kehittämistä ja edunvalvontaa koskevien asioiden valmisteluun kaikissa käsittelyvaiheissa. Maakuntahallituksen kokouksia pidetään 10–12 kertaa vuonna 2020. Tarvittaessa maakuntahallitus kokoontuu erillisiin kehittämis- ja suunnitteluseminaareihin.

Tarkastuslautakunta suorittaa liiton toiminnan ja talouden tarkastuksen oman toimintasuunnitelmansa pohjalta. Tarkastuslautakunnan ydintehtävinä on seurata kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tilintarkastusprosessin etenemistä. Tarkastuslautakunta kokousta vuonna 2020 viidesti, ellei tarvetta ylimääräisille kokouksille ilmene.

Vuonna 2020 toimivat maakuntahallituksen nimeämät toimi- ja neuvottelukunnat sekä yhteistyöryhmät. Näitä ovat matkailun kehittämistoimikunta, hyvinvoinnin yhteistyöryhmä, koulutuksen- ja tutkimuksen yhteistyöryhmä, energia-alan neuvottelukunta, järjestöneuvottelukunta, maakuntakaavoituksen neuvottelukunta, kunta-asioiden yhteistyöryhmä ja nuorisovaltuusto.

Pohjois-Pohjanmaan liitto organisoii aluekehityslain mukaisen ja maakuntahallituksen asettaman maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnan ohjelmakaudella 2014–2020. Yhteistyöryhmän tehtävänä on yhteen sovittaa aluekehitystoimintoja ja suunnata aluekehitysvaroja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman avulla maakunnan kehityksen kannalta järkevästi. Maakunnan yhteistyöryhmän kustannukset katetaan pääsääntöisesti Euroopan aluekehitysrahaston teknisestä tuesta. Vuosittain pidetään 4–6 kokousta. Maakuntajohtaja toimii maakunnan yhteistyöryhmän esittelijänä ja yhteistyöryhmän sihteeristön pu-

heenjohtajana. Kokousjärjestelyistä ja tiedotuksesta vastaa Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Pohjois-Pohjanmaan liiton yhtenä ydintavoitteena on maakuntahengen vahvistaminen. Osana tätä tehtävää liitto on perinteisesti järjestänyt maakunnan keskeisille toimijoille ja yhteistyötahoille loppiaisvastaanoton, jonka yhteydessä jaetaan Pohjois-Pohjanmaa-palkinto.

Luottamushenkilöiden edustusvaroilla katetaan mm. loppiaisvastaanoton, kansainvälisen naisten päivän vastaanoton sekä maakuntapäivien kulut. Vuonna 2020 Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien huippukokouksen isäntänä. Tilaisuuden kuluihin on varauduttu luottamushenkilöiden edustusmäärärahoissa. Lisäksi varaudutaan yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettäviin ajankohtaisiin seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin sekä Venäjän kunniakonsulin kustannuksiin.

4.2 Aluesuunnittelu

Aluesuunnittelun tulosalue vastaa kolmesta ydinprosessista: tulevaisuus, maakuntaohjelma ja maakuntakaava. Keskeisiin toteutettaviin ja lakisääteisiin tehtäviin kuuluvat maakunnan keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakointi, jatkuvan maakunnallisen tilannekuvan koostaminen, analysointi ja ylläpito, maakuntaohjelman ja sen tarvitsemien osastrategioiden valmistelu, maakuntakaavan ja siihen liittyvien selvitysten laatiminen sekä alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu ja -työ. Aluesuunnittelu perustuu alueellisten erityispiirteiden tunnistamiseen ja huomioonottamiseen sekä toimijoiden osallistamiseen ja intressien laaja-alaiseen yhteensovittamiseen kaikessa toiminnassa.

TULEVAISUUS

Muutoksen tunnistaminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa maakunnan lakisääteistä keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnista. Ennakointi on koko organisaation yhteistä tulevaisuustyötä, jonka kautta tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Ennakointi on prosessi eli jatkuvaa toimintaa ja siten osa johtamis- ja päätöksentekojärjestelmää. Ennakoinnilla haetaan kokonaiskuva, joka tukee strategista johtamista.

Ennakointityö konkretisoituu vahvimmin maakuntaohjelman valmistelussa ja koulutustarpeiden ennakoinnissa. Maakunnallinen ennakointi tukee maakuntakaavan laadintaa ja alueiden käytön suunnittelua. Alueellisen ennakointityön tueksi on tarpeellista etsiä ja kehittää välineitä. Alue-suunnittelu käynnistää ajankohtaisiin aiheisiin ja ilmiöihin liittyvän ennakointityöpajojen sarjan. Toiminnassa hyödynnetään alueen ja aluekehityksen asiantuntijoiden panosta.

Tilannekuva luo pohjan yhteistyölle

Maakunnan tilannekuvan keskeinen tuotos on kahdesti vuodessa julkaistava suhdanneaineisto. Suhdanneaineistoa ja sen analysointia kehitetään helpommin omaksuttavaan ja saavutettavaan muotoon. Tämä toteutetaan yhdenaikaisesti Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivu-uudistuksen kanssa. Tavoite on luoda tarkempi tilannekuva, jonka avulla voidaan kuvata maakuntaa kohtaavia muutoksia.

Pohjois-Pohjanmaan liiton koordinoimassa maakunnan ennakointiverkostossa ovat mukana maakunnan koulutusjärjestäjät, alueen kehittäjäorganisaatiot, kuntien kehittämissyhtiöt sekä muut ennakointityöstä kiinnostuneet tahot. Keskeinen osa maakunnallista ennakointitoimintaa on koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä kokoontuu keskimäärin neljä kertaa vuodessa.

Kansainväliset verkostot ja hankeyhteistyö

EU:n Horisontti 2020 -ohjelman inDemand-hankkeessa on valittu kahdeksan yritystä, jotka kehittävät digitaalisia sovelluksia terveydenhuollon tarpeisiin. Toisen vaiheen yhteiskehittäminen kestää 11 kuukautta OYS:n tiimien kanssa. Toisessa vaiheessa muun muassa kehitetään ja otetaan käyttöön sovellukset hengitystasajuuden ja kivun mittaamiseen sekä uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdyttämiseen.

inDemand-hanketta toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan lisäksi Murciassa Espanjassa ja Pariisissa alueella Ranskassa. Hankkeen koordinaattorina toimii TicBioMed Espanjasta. inDemand-hanke järjesti haun, jossa eurooppalaiset alueet toteuttavat vastaavan yhteiskehittämissuunnitelman inDemandin tuella. Yhteisöön tuli mukaan yhdeksän aluetta muun muassa Madrid ja Cantabria Espanjasta, Piemonte Italiasta, East Netherlands Hollannista ja Tampere. inDemand-hankkeen avulla Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallisena eurooppalaisessa verkostossa, jonka kautta saadaan tietoa kansainvälisistä kehityskuluista omaa ennakointia varten.

Mittarit:

- Pohjois-Pohjanmaan tilannekuvan kirkastaminen sekä maakuntaan kohdistuvien muutosten tunnistaminen ja näkyväksi tekeminen
- Pohjois-Pohjanmaan koulutuksen järjestäjien yhteistyön edistäminen
- osallistuminen maakunnan kehittämisen painopisteiden mukaisesti kansainvälisiin verkostoihin.

MAAKUNTAOHJELMA

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 valmistelun käynnistäminen

Uuden maakuntaohjelman valmistelu vuosille 2022–2025 käynnistetään. Käynnistysvaiheessa toteutetaan nykyisen maakuntaohjelman arviointi Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ja laaditaan maakuntaohjelman valmistelun työohjelma. Lisäksi maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma laaditaan vastaamaan aluekehityslainsäädäntöä. Toimeenpanosuunnitelmassa osoitetaan maakunnan painotukset ja hankekokonaisuudet valtion aluekehitysrahojen suuntaamiseksi kahden budjettivuoden osalta. Asiakirjat valmistellaan maakunnan liiton johdolla yhteistyössä valtion viranomaisten, kuntien ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan kulttuuriohjelman toteuttaminen kulttuurin kehittämiseksi

Kulttuuri ja luovat alat lisäävät maakunnan elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa. Kulttuurilla ja taidelähtöisellä toiminnalla on keskeinen rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, osallisuuden lisäämisessä sekä alueellisen ja paikallisen identiteetin ja imagon vahvistamisessa. Vuonna 2019 voimaan astunut kuntien kulttuuritoimintalaki määrittää aiempaa selkeämmin kuntien kulttuuritoiminnan tehtäväkokonaisuudet ja asettaa kunnille uusia velvoitteita muun muassa yhteistyölle ja tiedon tuottamiselle.

Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkosto perustettiin vuonna 2018. Koordinaatiovastuu on Pohjois-Pohjanmaan liitolla. Mukana on koulutuksen, kulttuurin ja taiteen sekä sote-sektorin ja hyvinvoinnin toimijoita. Verkosto linkittyy maakunnalliseen hyvinvointityöhön ja valtakunnalliseen Taikusydän-verkostoyhteistyöhön. Suunnitteluvuoden aikana jatketaan verkoston toimintaa ja kehitetään sitä vastaamaan paremmin toimintaympäristön ja maakunnallisen hyvinvoinnin edistämistyön tarpeisiin.

Toimintavuonna käynnistetään vuosina 2020–2021 toteutettava Pohjois-Pohjanmaan kulttuuriohjelma. Se linjaa nykytila-analyysin pohjalta kulttuurialaan ja kulttuurihyvinvointiin liittyvät maakunnalliset kehittämisen tavoitteet ja keinot. Ohjelma laaditaan tiiviissä yhteistyössä maakunnan kuntien, alueen kulttuurialan ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategian uudistaminen

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiatavoitteet uudistetaan laatimalla Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategia. Toukokuussa 2019 käynnistynyt kaksivuotinen Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekarttanhanke tuo Euroopan unionin yleiset sekä Suomea koskevat ilmasto- ja energiatavoitteet maakunnan tasolle. Hankkeessa luodaan uusimman tiedon pohjalta maakunnallinen tiekartta kohti kestävää, vähähiilistä talo-

utta, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja varautumista sekä osallistutaan ja vaikutetaan vastavuoroisesti ilmastoasioiden käsittelyyn. Tarkastelun kohteena ovat energia, liikenne, maankäyttö ja asuminen, kiertotalous, biotalous ja luonnonvarat sekä osaaminen ja innovaatiot. Tiekartan laadintaa ohjaa maakunnallinen ilmastotyön neuvottelukunta. Hanke tekee tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (CANEMURE) -hankkeen kanssa.

Pääkohderyhmänä ovat julkinen sektori ja yritykset, jotka ovat merkittävässä asemassa vähähiilisen talouden mahdollistajina ja edistäjinä. Ilmasto- ja ympäristökysymykset nousevat tulevaisuudessa entistä vahvemmin osaksi kuntien ja kaupunkien elinvoiman kehittämistä sekä julkisia hankintoja ja investointeja. Yrityksille muutos voi tarjota uusia mahdollisuuksia liiketoimintaan.

Iijoen ja Oulujoen vesistöjen kehittäminen

Iijokea kehitetään Iijoen vaelluskalakärkihankkeen avulla. Pohjois-Pohjanmaan liiton osuus nykyisessä hankkeessa päättyy alkuperäisen suunnitelman mukaan 31.3.2020, mutta jatkuu mahdollisesti kesäkuun loppuun asti. Hankkeen toimenpiteet vuonna 2020 ovat smolttien alasvaellusväylän suunnittelu, loppuraportin laadinta sekä mahdollisesti pienpoikasistutukset tai merilohien ja -taimien ylisirrot. Hankekokonaisuuteen kuuluu myös Raasakan voimalaitospadon kalatien rakentaminen. Rakentaminen aloitetaan keväällä 2020, mikäli vesilupa on myönnetty ja lisärahoitus saatu. Kalatierakentamista hallinnoi PVO-Vesivoima Oy.

Iijoen kehittämistä jatketaan mahdollisesti myös uuden vaelluskalahankkeen turvin, mikäli alueelle myönnetään maan hallitusohjelman mukaista vaelluskaloihin liittyvää rahoitusta. Lisäksi osallistutaan Iijoki-sopimuksen mukaisen laajempien toimenpidekokonaisuuksien toimeenpanoon.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Kainuun ELY-keskuksen johdolla laadittavan Oulujoen vesistön vesivisiohankkeen esiselvitystyöhön osarahoittajan roolissa. Liiton rooli mahdollisesti käynnistyvässä Oulujoen vesistön vesivisiohankkeessa täsmentyy kevään 2020 aikana.

Oulujoen vesistön voimalaitokset ja voimalaitosyhdyskunnat ovat valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä, joilla kokonaisuutena on maailmanperintöpotentiaalia. Kainuuseen ulottuva kokonaisuus ja siihen liittyvät kertomukset nostetaan esiin kulttuuriperintönä ja monipuolisena voimavarana Interreg V Pohjoisen -ohjelmaa toteuttavassa Vesivoiman kulttuuriperintö Vattenkraftens kulturarv (VEKUVAKU) -hankkeessa, joka toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton johdolla vuosina 2019–2021 rajat ylittävissä yhteistyössä Region Norrbottenin sekä Kainuun liiton ja laajan ylimaakunnallisen yhteistyöverkoston kanssa.

Oulujoen vesistön vesivoimarakenteiden arvottaminen täsmentyy hankkeen päivitysinventoinneissa, jota varten

suunnitellaan inventointi- ja mittauskonsepti. Hankkeessa tehdään ehdotus toimintamalliksi arvokkaiden voimalaitosalueiden päivittäisten suojelukysymysten sujuvaan käsittelyyn ja suosituksia voimalaitosten kunnossapitoon ja korjausten suunnitteluun. Yhteisöllisyyttä edistetään kyläilloilla ja yhteistyöllä toisen asteen oppilaitosten kanssa. Kumpaaikin vesistöä varten laaditaan matkailukonseptit. Hanke lisää myös pohjoisten jokien modernin kulttuuriperinnön näkyvyyttä eri medioissa. Tätä varten yhteisille verkkosivuille kerätään tietoa neljällä kielellä sekä hyödynnetään mobiilisovelluksia ja sosiaalista mediaa.

Hyvinvointia kunnille ja asukkaille

Toiminta jäsenkuntien hyvinvointityön ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi perustuu poikkihallinnolliseen ja monitoimijaiseen toimintamalliin. Hyvinvointiyhteistyötä ja kuntien hyvinvointityötä tuetaan kumppanuusmallilla, jossa jäseniä ovat Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri sekä Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen 2019–2025 tavoitteet ohjaavat toimintaa. Hyvinvointisopimus tukee kuntien strategisen tason hyvinvointijohtamista, kehittämistä ja rakenteiden uudistamista. Eri hallinnonalojen yhteistyötä vahvistetaan kehittämällä Pohjois-Pohjanmaan sivistys- sekä sosiaali- ja terveysjohtajien verkostojen toimintaa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Maakunnan kuntien hyvinvointi- ja järjestöyhdyshenkilöiden sekä kulttuurihyvinvointiverkoston yhteistyö on kiinteä osa hyvinvointiekosysteemiä. Liitto järjestää kuntien talous- ja toimintasuunnittelua tukevan hyvinvoinnin tilannekuvaseminaarin yhteistyössä verkostojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumin. Yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa vahvistetaan ja kehitetään. Yhteistyön jäsentämistä varten aloitetaan hyvinvointiyhteistyön valtuustokausi- ja vuosikellon valmistelu. Hyvinvoinnin yhteistyöryhmä ohjaa toimintaa.

Nuoret ja järjestöyhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan liitto on valmistellut maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamista yhteistyössä jäsenkuntien ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n kanssa. Tavoite on, että maakunnallinen nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa vuonna 2020. Toimintatavat täsmentyvät toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta edustaa Pohjois-Pohjanmaalla toimivia järjestöjä. Se toimii viestinviejänä maakunnan ja asukkaiden välillä. Neuvottelukunnan toimintasuunnitelman mukaisesti järjestöt osallistuvat alueellisten kehittämisohjelmien laatimiseen, tekevät järjestötoimintaa tunnetuksi, edistävät kansalaisten ja järjestöjen osallistumismahdollisuuksia sekä järjestöjen ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Kunnille laaditaan järjestöyhteistyön suositukset.

Mittarit:

- maakuntaohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden kohdentaminen perustuen vahvasti alueelliseen ja ilmiölähtöiseen kehittämiseen
- hyvinvointi, kulttuuri ja nuoret vahvemmin osaksi alueellista elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa
- maakunnan ilmastotavoitteiden määrittely ja vaikuttavimpien toimenpiteiden edistäminen
- Iijoen ja Oulujoen vesistöalueiden yhteinen ja monialainen kehittäminen.

MAAKUNTAKAAVA**Maakuntakaavojen toimeenpano ja seuranta sekä maakuntakaavoituksen tulevaisuuden valmistelu**

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava käsittelee kattavasti koko maakunnan alueidenkäyttöä. 2000-luvun alussa laadittu kokonaisuusmaakuntakaava on tarkasteltu uudestaan temaattisen vaihekaavoituksen kautta. Kolmas ja viimeinen vaihemaakuntakaava on Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä. Hallinto-oikeus antoi maaliskuussa 2019 välipäätöksen, jossa hylättiin vaatimukset keskeyttää kaavan täytäntöönpano. Näin ollen 3. vaihemaakuntakaava on voimassa ilman lainvoimaa. Myös aiemmat vaihemaakuntakaavat ovat lainvoimaisia, samoin Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Kokonaisuusmaakuntakaava kumoutuu vaihekaavoissa käsiteltyjen teemojen ja korvaavien merkintöjen osalta vaihekaavan saadessa lainvoiman. Kaavakokonaisuuden tulkinnan helpottamiseksi voimassa olevista maakuntakaavoista on laadittu yhdistelmäkartta sekä tiivistelmä kaavamerkinnoista ja -määräyksistä toimijoiden käyttöön.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuusdistuksen valmisteluun. Kokonaisuusdistus kestää vuoden 2021 loppuun saakka. Valmistelujaoksia on kuusi: alueidenkäyttö, rakentaminen, kaavojen toteuttaminen, rajapinnat, digitalisaatio sekä osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi. Työtä ohjaa parlamentaarinen seurantarayhmä.

Maakunnan aluerakennetyötä pohjustetaan valtakunnallisella YKR-demo-hankkeella. Yksi kahdeksasta osahankkeesta on Oulun seutu ja Pohjois-Pohjanmaa. Tutkimuskohteena on erityisesti työpaikka-alueiden tarkastelu ja kestävä saavutettavuus. Raportointi valmistunee vuoden 2020 lopussa. Maakunnan kokonaisvaltainen alueellinen kehittäminen edellyttää viherrakenteen ja sen tuottamien ekosysteemipalveluiden tarkastelua suhteessa maankäytön suunnitteluun ja kestävään tuulivoimarakentamiseen. Osana maankäytön suunnittelua on käynnissä ilmastotiekartan laatiminen. Aluerakenne- ja ilmastotyöllä varaudutaan strategisemmän kokonaisuusmaakuntakaavan laadintaan. Tarvittaessa kutsutaan koolle jäsenkuntien maankäytön asiantuntijoista koostuva maakuntakaavoituksen neuvottelukunta. Kuntakaavoituksen ohjaukseen ja seurantaan osallistutaan viranomais- ja työneuvotteluiden sekä lausunnotmenettelyn kautta.

MAL-sopimus on valtion ja suurten kaupunkiseutujen yhteistyön väline. Sopimuksessa kaupunkiseudun kunnat, maakunnan liitto ja valtio-osapuoli määrittävät yhteisen tahtotilan seudun kehittämisestä. MAL-sopimuskauden 2016–2019 seurantavaihe on loppuillaan ja uuden kauden valmistelu viimeistelyvaiheessa. Liitto osallistuu aktiivisesti sekä seurantaan että valmisteluun yhdessä seuturakennetiimin ja seudun liikenteen johtoryhmän kanssa. Tavoitteiden toteuttamiseksi määritellään hallituskausittain päivitettävät toimenpiteet 12-vuotiselle MAL-sopimuskaudelle.

Pohjois-Pohjanmaan liitto hyödyntää monipuolisesti paikkatietoja suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Paikkatietoyhteistyötä jatketaan valtakunnallisesti ja alueellisesti muiden maakuntaliittojen kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liitossa selvitetään paikkatietojen käytön tehostamista ja palvelujen kehittämiseksi. Suunnitelmilla vastataan tulevaisuuden suunnitteluhaasteisiin sekä direktiivin ja paikkatietolain vaatimuksiin.

Merialueen suunnitelmallisen ja kestäväen käytön edistäminen

Suomen kahdeksan rannikkomaakuntaa laativat yhdessä kolme merialuesuunnitelmaa vuoden 2021 maaliskuun loppuun mennessä. Pohjois-Pohjanmaan liitto laatii suunnitelman yhteistyössä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Lapin liittojen kanssa. Merialuesuunnittelulla edistetään merialueen eri käyttömuotojen kestävää kehitystä ja kasvua, luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Merialuesuunnittelussa on tarkasteltava eri käyttömuotojen tarpeita ja pyrittävä sovittamaan ne yhteen. Tarkasteltavia käyttömuotoja ovat erityisesti energia-alat, meriliikenne, kalastus ja vesiviljely, matkailu, virkistyskäyttö sekä ympäristön ja luonnon säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen.

Merialuesuunnitelman laadinta painottuu vuosille 2019–2020. Suunnitelma tulee maakuntavaltuuston käsiteltäväksi vuonna 2020. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu suunnitelman laadintaan ja merialuesuunnittelua ohjaavan kansallisen koordinaatioryhmän toimintaan. Merialuesuunnittelun valtakunnallinen yhteistyö on resursoitu Merialuesuunnittelun lähtötiedot ja koordinaatio -hankkeella (2016–2021), joka rahoitetaan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston meripolitiikan rahoitusohjelmasta.

Kestäväen tuulivoimarakentamisen edistäminen

Pohjois-Pohjanmaa on Suomen johtava tuulivoimamaakunta. Vuosina 2010–2018 on rakennettu noin 250 voimalaa ja luvitettu useita satoja voimaloita. Vuonna 2011 valmistuneessa Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategiassa vuodelle 2020 asetettu tuulivoimatavoite saavutettiin vuonna 2016. Tuulivoimatuotannon kustannuskilpailukyky energiamarkkinoilla on parantunut merkittävästi viime vuosina, mikä mahdollistaa ilman yhteiskunnan tukea toteutettavat tuulivoimahankkeet.

Tuulivoimarakentamista ja muuta alueidenkäyttöä on sovitettu yhteen Pohjois-Pohjanmaan 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa. Maakuntakaavan tavoite on mahdollistaa laaja-alainen tuulivoimarakentaminen varmistuen ympäristöllinen ja sosiaalinen kestävyys. Maakuntakaavojen toteutuminen on tuulivoiman osalta edennyt nopeasti ja lähes kaikki osoitetut alueet ovat edenneet tarkempaan suunnitteluun. Suunnitellun tuulivoimatuotannon laajuus ja alan nopea kehittyminen korostavat maakuntakaavojen toimeenpanon aktiivista arviointia ja seuranta sekä ohjauksen kehittämistä. Toimintavuonna käynnistetään kehittämishanke, jonka tavoite on päivittää tuulivoimaa koskevat maakunnalliset tavoitteet, kehittää tuotannon sijainninhajausta sekä lisätä tuulivoiman suunnitteluun liittyvää osallistumista ja vuorovaikutusta.

Pohjois-Pohjanmaan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut

Viherrakenteella tarkoitetaan kaikkia ei-rakennettuja alueita, kuten metsiä, peltoja, soita ja vesistöjä. Nämä luontoalueet ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta ja tuottavat ekosysteemipalveluja, esimerkiksi puu- ja maataloustuotteet, hiilensidonta, hule- ja tulvavesien hallinta sekä luonto virkistystyön ja vapaa-ajan ympäristönä. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen myötä tarve kokonaisvaltaiselle alueellisen viherrakenteen suunnittelulle tulee todennäköisesti kasvamaan. Pohjois-Pohjanmaalla luonnon tuottamia ekosysteemipalveluita on käsitelty aiemmin sektoreittain muun muassa soiden käytön, pohjavesien suojelun ja luonnon virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden näkökulmista, mutta kaikki luonnonympäristön elementit kattavaa selvitystyötä ei ole tehty. Nyt on tarpeellista käynnistää Pohjois-Pohjanmaan viherrakennetta ja ekosysteemipalveluja koskeva selvitystyö, jossa määritellään viherrakenteen kehittämisen tavoitteet, tunnistetaan eri ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävimmät alueet ja laaditaan suositukset yleispiirteisen maankäytön suunnittelulle.

Jatkuva ja vaikuttava liikennejärjestelmätyö Pohjois-Pohjanmaalla

Maakuntahallituksen kesällä 2019 hyväksymä Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040 määrittelee Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmätyön periaatteet ja toimenpiteet. Työssä tarkasteltiin maakunnallista liikennejärjestelmää maakuntaohjelman, Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian sekä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun pohjalta. Maakunnallinen liikennejärjestelmätyö on uudistetun lain-säädännön mukaan vahvasti kytkeytynyt osaksi alueidenkäytön suunnittelua ja maakuntakaavoitusta.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhteistyötä maakunnan toimijoiden kesken sekä valtakunnan ja Euroopan unionin tasoilla. Euroopan laajuisen TEN-T-ydinverkkokäytävää esitetään jatkettavaksi pohjoiseen. Suomen päärata ja valtatie 4 ovat mukana esityksessä osana liikenneverkon laajennusta. TEN-T-hank-

keiden toteuttamiseksi on käytössä Verkkojen väline -rahoitusinstrumentti (CEF). Suunnitelmakauden keskeisiä kansallisia edunvalvonnan ja kehittämisen kohteita ovat valtakunnan pääväylien kiireellisten hankkeiden/investointien edistäminen, lentoaseman liityntä- ja lentoliikennetyksien kehittäminen, perusväylänpidon rahoitustason edistäminen, maakunnallisen logistiikan toimintaohjelman laatiminen, kävelyn- ja pyöräilyn hankkeiden toteuttaminen, maankäyttö- ja liikennehankkeiden ilmastovaikutusten arviointimenettelyn kehittäminen ja älyliikenteen pilotit.

Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi käynnistetään kuntien ja valtion keskeisistä viranomaisista ja elinkeinoelämän toimijoista koostuva Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmätyöryhmä. Toimenpiteet sovitetaan yhteen Oulun seudun liikenteen johtoryhmän ja maakuntien välistä yhteistyötä toteuttavien tavoitteiden kanssa. Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikka-työryhmään kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin liittojen sekä Pohjois-Pohjanmaan, Lapin ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten asiantuntijat. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu myös ylimatekunnallisten kehityskäytävien (mm. Päärataryhmä, Nelostie E75 ry, Kasitie ry ja Tervan tie ry) toimintaan. Kansainvälistä yhteistyötä tehdään erityisesti Barentsin alueen ja Itämerikomission liikennetyöryhmissä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Kainuun liiton hallinnoimaan Barents Region Transport and Logistics (BRTL) -hankkeen toimintaan yhdessä Pohjois-Suomen maakuntaliittojen sekä Ruotsin, Norjan ja Venäjän alueiden kanssa. Hankkeessa kehitetään rajat ylittäviä itä-länsi- ja pohjois-etelä -suuntaisia rajat ylittäviä liikennetyöryhmiä sekä edistetään älyliikenteen ja kestävä liikunnan ratkaisujen käyttöönottoa Barentsin alueella. Pohjois-Suomen kehittyvä lentoliikenne -hanke pohjautuu Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian sekä Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishankkeen esiin nostamiin kehittämiskohteisiin. Hanketta hallinnoi Kainuun liitto. Hankkeessa on tarkoitus laatia Oulun ja Kuusamon lentoasemien vaikutusalueiden lentoliikenteen kehittämishankkeet.

Yhdyskuntatekniikan kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää tuulivoimahankkeiden liitännäisjohtojen ja sähkölinjojen suunniteltua toteutusta osallistumalla alueellisiin ohjausryhmiin ja viranomaisneuvotteluihin sekä lausuntojen avulla. Tavoitteena on myös vaikuttaa 400 kV runkoverkon johtojen toteutusaikatauluihin.

Maa- ja metsätalousministeriö on nimennyt merkittävät tulvariskialueet ja asettanut niille tulvaryhmät vuoden 2018 lopussa. Pohjois-Pohjanmaan liitto on toiminut tulvaryhmien puheenjohtajana. Merkittävillä tulvariskialueilla on laadittu ja tarpeiden mukaan päivitetään tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistö- tai rannikkoalueen kattavat suunnitelmat tulvariskien hallitsemiseksi. Pohjois-Pohjan-

maan liitto edesauttaa tavoitteiden toteuttamista erityisesti maankäytön suunnittelulla.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueen vesilaitokset ja kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan liitto ovat toteuttaneet vesihuollon kehittämissuunnitelman. Sen tavoitteena on edistää vesihuoltoyhteistyötä sekä varmistaa vesihuollon toimivuus myös poikkeustilanteissa. Suunnitelma palvelee Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja kuntatason osallistuu maakunnalliseen vesihuollon kehitystyöhön (mm. vesihuollon yleissuunnitelmat) ja edistää Pohjois-Pohjanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutusta.

Mittarit:

- maakuntakaavan toimeenpanon seuranta sekä tulevaisuuden aluerakenteen, liikennejärjestelmän ja viherrakenteen suuntaviivojen hahmottaminen ohjausvaikutus huomioiden
- maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukseen osallistuminen ja vaikuttaminen
- paikkatiedon systemaattinen ja tehokas käyttö suunnittelussa ja alueellisessa kehitystyössä
- merialuesuunnitelman toteutus alueellisesti ja valtakunnallisesti
- Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmätöiden käynnistäminen ja vaikuttaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

4.3 Aluekehitys

Aluekehityksen tulosalue vastaa alueiden kehittämislain mukaisesti maakunnan yleisestä kehittämisestä, valmistele ja vastaa aluekehitysrahoituksen välineiden hyödyntämisestä sekä päätöksenteosta, edistää kuntien elinkeinoelämän vaikuttavuutta, toteuttaa ja seuraa 2018–2021 maakuntaohjelmaa ja toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton uudistuvaa 2020+ strategiaa. Pohjois-Pohjanmaa on mukana Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) pilotin toteuttamisesta.

Aluekehittämisen toiminnan lähtökohtana on alueellisen tilannekuvan ylläpito siten, että se palvelee sekä valtiota, maakuntaa että kuntia huomioiden maakuntaohjelman tavoitteet, ennakoinnin, älykkään erikoistumisen, ilmastonmuutoksen sekä kuntatalouden tarpeet. Alueellisen tilannekuvan ylläpito edellyttää tiedon saatavuuden helppoutta, ajantasaisuutta ja digitaalista saavutettavuutta. Toimintavuonna selvitetään mahdollisuus luoda maakunnan ajantasaisen tilannekuvan tietopohjainen järjestelmä.

Rahoitus ja aluekehitys

Aluekehitysrahoituksella lisätään pk-yrityksien toimintaedellytyksiä, uuden tiedon tuottamista ja soveltamista, edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä lisätään vientiä ja työllisyyttä. Aluekehitysrahoitus vastaa rakennemuutoksen haasteisiin, vahvistaa ennakoivaa ra-

kennemuutostoimintaa, tukee t&k-toimintaa sekä yritysten toiminta- ja testausympäristöjä yhteistyössä tutkimus- ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Rahoitus on väline, joka toteuttaa maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman tavoitteita. Kehittäminen ja rahoitus tukevat älykkään erikoistumisen strategian toteutumista, teollisuuden ja tutkimuksen murroksesta selviytymistä sekä voimassa olevan hallitusohjelman tavoitteita.

Kansainvälisten rahoitushakujen aktivoinnilla ja neuvonnalla tuetaan alueen koulutusorganisaatioiden kehittämissuunnitelmaa, kuntien elinvoimaisuutta, työllisyyttä ja kilpailukykyä sekä yritysyrityksen toimintaympäristöjä, edistetään alkavaa yritysyritystä sekä kehitetään pk-yritysten kasvu- ja vienti- edellytyksiä sekä kansainvälistymistä. Vetovoimatoimenpiteillä edistetään investointien sijoittumista maakuntaan ja tuetaan yritystoiminnan kilpailukykyä ja jatkuvuutta. Toimialojen läpileikkaavuutta tuetaan koulutusvientiä ja elintarviketaloutta aktivoivilla toimenpiteillä Pohjois-Pohjanmaan elintarviketarvikestrategian mukaisesti. Matkailun edistäminen on osa Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiaa. Innovaatiotoiminnan kansainvälistyminen edellyttää innovaatioympäristöjen jatkuvaa kehittämistä sekä innovaatioiden tuotteistamista ja kaupallistamista. Suurhankkeiden etenemiseen liittyvää osaamista ja kehittämistyötä edistetään.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerrahasto-ohjelman toimeenpano

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -rakennerrahasto-ohjelman (EAKR) toimeenpanoa. Toimintavuosi on ohjelmakauden viimeinen, mutta hankkeiden toteuttamista voidaan jatkaa vuoden 2022 loppuun saakka. Liitto turvaa riittävällä henkilöstöresurssoinnilla rakennerrahasto-ohjelman toteutuksen ja toimeenpanon. Jäljellä oleva teknisen tuen riittävyys vuosille 2020–2022 on epävarmaa.

Vuonna 2020 Pohjois-Pohjanmaan liitolla on myönnettävissä EAKR-rahoitusta noin 12,25 miljoonaa euroa, josta kohdennetaan pk-yritysten kilpailukykyyn parantamiseen 2,1 miljoonaa euroa. Uuden tiedon tuottamiseen, osaamiseen ja tiedon hyödyntämiseen sekä vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukemiseen kohdennetaan 10,15 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana uusia hankkeita rahoitetaan noin neljällä miljoonalla eurolla.

Mittarit:

- järjestetään kaksi hakukierrosta
- asiakirjojen käsittelynopeus: hankehakemuskäsittely keskimäärin kuusi kuukautta, maksatushakemuksen kokonaiskäsittelyaika alle 90 vuorokautta
- myöntämisvaltuuden sidonta-aste 100 %
- maakuntahallitukselle annetaan informaatio vaikuttavuusarvioineen loppuraporttien pohjalta sähköisesti kolme kertaa.

Kansallinen aluekehitysrahoitus

Hallitusohjelman mukaan maakuntaliittojen käytettäväksi kohdennetaan nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää kansallista aluekehitysrahoitusta. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa rahoituksen toimeenpanosta. Rahoituksen määrä ja käytön linjaukset realisoituvat valtion budjettipäätöksessä. Alueelliset innovaatiot ja kokeilut on päätetty huhtikuussa 2019. Ohjelmasta rahoitetuista hankkeista palautuvat rahat allokoidaan uudelleen siten, että uudet hankkeet päättyvät huhtikuussa 2020.

Interreg Pohjoinen

Interreg Pohjoinen -ohjelmassa on suunniteltu vuoden 2020 alkuun yksi hakukierros, joka on todennäköisesti ohjelman viimeinen.

Karelia CBC -ohjelma

Kaikki kehittämishankkeisiin varatut ohjelmaresurssit on sidottu 2017 ja 2018 hakukierroksilla valittuihin hankkeisiin. Laajoihin investointihankkeisiin varattuja resursseja on vielä sitomatta noin viisi miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana tehdään hankkeiden etenemisen perusteella arvio täydentävän hakukierroksen tarpeellisuudesta, jolla varmistetaan ohjelmavarojen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen. Kaikki hankesopimukset tulee laatia vuoden 2021 loppuun mennessä ja hankkeet tulee saattaa päätökseen vuoden 2022 loppuun mennessä.

Rajanylittäviä yhteistyöohjelmia toteutetaan EU:n ulkorojoilla myös ohjelmakaudella 2021–2027. Ohjelmakauden valmisteluprosessiin osallistutaan aktiivisesti hyödyntäen aiempien ohjelmien hallintoviranomaistehtävistä kertynyttä kokemusta. Tavoitteena on, että ohjelmakaudella 2021–2027 Suomen ja Venäjän rajalla toimii edelleen kolme erillistä ohjelmaa nykyisen mallin mukaisesti.

Mittarit:

- maksatusaste: 50 % hankerahoitukseen varatuista varoista vuoden 2020 loppuun mennessä
- kaikki investointihankkeisiin varatut resurssit on sidottu vuoden 2020 loppuun mennessä
- maakuntahallitusta tiedotetaan ohjelman vaikuttavuudesta olemassa olevien vertailutietojen kautta
- mikrohankkeet ovat päättyneet ja suljettu (12 hanketta)
- ensimmäiset kehittämishankkeet ovat päättyneet
- vaikuttaminen tulevan ohjelmakauden valmistelussa ja toimiminen myös jatkossa hallintoviranomaisena.

ELINVOIMA

Kuntayhteistyön kehittäminen ja kuntien elinvoimatoiminta

Pohjois-Pohjanmaan liitto tekee aktiivista yhteistyötä kun-

tien kanssa aluekehitys- ja saavutettavuuskysymyksissä sekä elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä. Pohjois-Pohjanmaan liitto tukee kuntia ja niiden yrityksiä kehittämis-, rahoitus- ja suunnitteluvälineillä. Toiminnassa huomioidaan ilmasto- ja hyvinvointivaikutukset. Ympäri- vuotinen matkailu ja siihen liittyvä kehittäminen tehdään yhteistyössä kuntien matkailutoimijoiden kanssa. Kuntien asiantuntijafoorumitoiminta lisää kuntien osaamista sekä antaa tietoa elinvoiman ja eri rahoituslähteiden hyvistä käytännöistä.

Mittarit:

- Pohjois-Pohjanmaan elinvoimaryhmän aktiivinen toiminta
- tiedotetaan kuntia eri rahoitusmahdollisuuksista
- kohdennetaan rahoitusta kuntalähtöisiin kehittämistarpeisiin ja kokeiluihin.

Kansainvälisyystoiminta

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii ja vaikuttaa aktiivisesti pohjoismaisessa, eurooppalaisessa, Barentsin alueen, Itä-merialueen, Venäjän sekä Arabiemiraattien alueiden yhteistyössä. EU:n eri politiikkasektoreilla korostetaan luonnonvarojen, osaamisen ja vahvojen sekä rajat ylittävien yhteistyörakenteiden tuomaa lisäarvoa maakunnan älykkään erikoistumisen strategian mukaisilla kärkialoilla. Pohjois-Pohjanmaan liitto on aktiivinen kansainvälinen kumppani ja yhteistyöosapuoli eri verkostoissa, hankkeissa ja tilaisuuksissa. EU-tason yhteistyö on tiivistä Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa, jonka yksi toimintamuoto on jäsenmaakuntaliittojen kansainvälisyysryhmä. Liitto osallistuu aktiivisesti arktisten asioiden eritasojen toimintoihin, joissa nostetaan esille muun muassa pohjoisen työmarkkina-alueen merkitys alueiden kehitykselle.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on mukana Artic Investment Platform -hankkeessa, joka tukee pohjoisten harvaanasuttujen alueiden rahoitusyhteistyötä. Pohjoihin harvaanasuttuihin alueisiin kuuluvat Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakuntaa, Ruotsin neljä pohjoisinta maakuntaa ja Norjan kolme pohjoisinta maakuntaa.

EU:n Itämeren alueen yhteistyössä hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan maantieteellistä sijaintia Itämeren ja Barentsin alueiden leikkauspisteessä. Aluetta tehdään tunnetuksi viestinnän keinoin ja nostetaan keskeisiä kysymyksiä EU:n agendalle. Pohjois-Pohjanmaan liiton on jäsenyys Perifeeristen merellisten alueiden liitossa (CPMR) on merkittävä. Liiton tavoitteena on vuoden 2020 jälkeisen EU:n koheesio politiikkaan vaikuttaminen sekä Itämerikomission että CPMR:n kattojärjestön hallituksen ja niiden työryhmien kautta. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii CPMR:n Itämeren komission puheenjohtajana 2018–2020. Puheenjohtajuus edellyttää budjetti- ja henkilöstöresursointia.

Pohjois-Pohjanmaan liitossa toimii Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste, joka kuuluu komission Europe Direct -ver-

kostoon. Kansainvälisessä toiminnassa liitto toteuttaa kansainvälistymisstrategiaa ja sitä tukevia toimenpiteitä. Pohjois-Pohjanmaan liitto vahvistaa kansainvälistä rahoitusosaamista ja suorien rahoitusten neuvontaa. Toiminnalla lisätään suorien EU-rahoitusten määrän nostamista koko maakunnassa

Pohjois-Pohjanmaan liitto hyödyntää jäsenyyksiään seuraavissa kansainvälisissä järjestöissä, verkostoissa ja sopimuksissa:

- EU-tason yhteistyö, viestintä ja edunvalvonta Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa ja EU-tietopisteen kautta
- Europe Direct -verkoston kautta suora yhteys Euroopan komission Suomen-edustustoon ja Euroopan parlamentin Suomen-tiedotustoimistoon
- Pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkoston (NSPA) toiminnassa korostetaan harvaan asutun alueen roolia EU:n koheesio- ja talouspolitiikan merkittävänä osana ja edunvalvojana
- Arctic Europe yhteistyöverkoston (MOU) toiminta erityisesti Tromssan alueen kanssa
- Barentsin alueen BEATA-liikennetyöryhmän toimintaan osallistuminen ja Joint Barents Transport Plan -suunnitelman jatkotyöstäminen
- Euregio Karelia - yhteistyö
- Yhteistyösopimus (MOU) American University of Sharjahin (AUSE) kanssa (koulutusvienti ja elinkeinoelämä yhteistyö)
- TeamFinland- ja Business Finland -yhteistyö
- alueen kunniakonsulien tapaaminen.

Mittarit:

- EU:n ja muun kansainvälisen rahoituksen rahoitusmäärän saannon ja hanketoiminnan määrän lisääminen
- kansainvälisyyden toimintaohjelman toteuttaminen
- kansainvälisten vierailujen hyödyntäminen.

4.4 Hallinto ja talous

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa liiton yleishallinnosta ja organisaatio-ohjauksesta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, toimistopalveluista ja muusta sisäisestä palvelutuotannosta sekä viestinnästä. Tulosalueelle kuuluu EU:n rakennerahastojen ja maakunnan kehittämisrahan maksatus hallinnollisen eriyttämisen vuoksi, mutta toiminta tehdään yhteistyössä aluekehityksen tulosalueen aluekehitysrahoituksen kanssa.

Hallinnon ajantasaistaminen

Viimeisen kolmen vuoden aikana maakuntaliiton toiminta keskittyi edellisen hallituksen kaavaileman maakuntaudistuksen valmisteluun eikä liiton sisäisiä palveluja juurikaan kehitetty. Nykyisen hallitusohjelman mukaan maakuntaliitot tulevat jatkamaan kuntayhtymäpohjaisena. Tulevalla suunnittelukaudella keskitytään maakuntaliiton sisäisen

palvelutoiminnan kehittämiseen sekä sähköisten palvelujen lisäämiseen ja uusien ohjelmien käyttöönottoon vastaamaan mm. uuden tiedonhallinta- ja digipalvelulain sekä valmisteilla olevan taloustietojen ja raportointia koskevan lain vaatimuksiin. Liiton strategiaa ollaan uudistamassa ja sen myötä työskentelytapoja ja työvälineitä tarkastellaan uudelleen ja mahdollistetaan nykyistä tehokkaampi ja taloudellisempi työskentelytapa. Liiton toiminnan kannalta keskeiset perussopimus ja hallintosääntö tulevat päivitettäväksi strategiatyön yhteydessä.

Mittarit:

- talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien uudistaminen ja prosessien kehittäminen
- asiakirjahallinnon ohjelman ja prosessien uudistaminen, tiedonohjaussuunnitelman ja tiedonohjausjärjestelmän käyttöönotto
- perussopimuksen uudistaminen
- hallintosäännön tarkistaminen.

Viestintä

Pohjois-Pohjanmaan liiton viestintä ja monipuolinen sidosryhmäyhteistyö tukevat maakunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista. Maakunnan asukkaalle ja liiton sidosryhmille tiedotetaan päätöksistä ja vireillä olevista asioista. Viestintä tukee kansalaisten mahdollisuutta vaikuttaa asioihin jo valmisteluvaiheessa. Viestintä on osa edunajamista. Viestinnässä ja tilaisuuksissa tuodaan esiin maakuntaliiton osaamista ja asiantuntemusta. Liitto toteuttaa erilaisia erikseen sovittavia kampanjaluonteisia toteutuksia ja muita viestintäkokeiluja, joille suunnitellaan aina erillinen toteutussuunnitelma ja budjetti.

Pohjois-Pohjanmaan liiton viestintää johtaa ja valvoo maakuntahallitus, käytännössä maakuntajohtaja. Viestintää koordinoi viestintäpäällikkö. Viestintää suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan kokonaisuutena yhteistyössä liiton muiden tulosalueiden kanssa. Viestintäryhmän kokoukset ovat avoimia koko henkilöstölle. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on viestintävastuu oman tehtävänsä kautta. Verkkosivuissa, graafisissa palveluissa, painotöissä ja valokuvauksessa käytetään ulkopuolisia kumppaneita.

Viestinnän kohderyhmiä ovat luottamushenkilöt, jäsenkunnat, kuntayhtymät, muut rahoittajaviranomaiset ja maakunnan kehittäjäorganisaatiot, valtionhallinto, yhteistyökumppanit, media sekä maakunnan yritykset ja asukkaat.

Ulkoinen viestintä varmistaa julkisuusperiaatteen mukaisen tiedonsaannin, selkokielisen informaation sekä vaikuttamisen. Ulkoisen viestinnän kanavia verkkosivut, sosiaalinen media, ilmoitukset, tiedotteet ja uutiset, tilaisuudet sekä esitteet ja julkaisut. Medialle järjestetään tiedotus- ja taustatilaisuuksia tarpeen mukaan.

Työyhteisöviestintä luo avoimuutta ja yhteisöllisyyttä välittämällä ajantasaista tietoa. Merkityksellisiä asioita käsi-

tellään vuorovaikutteisesti. Käytettäviä kanavia ovat mm. henkilökohtaiset keskustelut, intranet, sähköposti ja henkilökuntatilaisuudet.

Rakennerahastoviestintää toteutetaan rakennerahastokaudella 2014–2020 liiton omissa viestintäkanavissa, medioissa ja tilaisuuksissa. Liitto on mukana TEM:n valtakunnallisessa Suomen rakennerahasto-ohjelman viestintäverkostossa sekä Pohjois-Suomen alueellisessa rakennerahastojen viestintäverkostossa. Viestinnän tuella tehdään EU:n rakennerahastoista rahoitettavaa hanketoimintaa tunnetuksi, kerrotaan projektien tuloksista ja tiedotetaan EU-rahoitusmahdollisuuksista. Vuonna 2020 tuotetaan rakennerahastotoiminnan alueellista vaikuttavuutta korostavaa materiaalia, lisätään kansainvälistä viestintää ja tuetaan älykkään erikoistumisen teemoja viestinnän keinoin. Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksistä tiedotetaan liiton nettisivuilla. Tulevan rakennerahastokauden 2020+ valmistelun viestintää tehdään päätöksentekijöille, sidosryhmille sekä yhteistyökumppaneille.

Mittarit:

- verkkopalvelut ovat saavutettavia
- verkkosivut uusitaan
- tuotetaan selkeäkielistä tekstiä
- kehitetään asiantuntijoiden viestintäosaamista
- viestitään hankkeista ja niiden tuloksista.

Kuntien toimintaa tukevat hankkeet

Hallinnon tulosalue on vastannut viime vuosina maakunta- ja sote-uudistukseen läheisesti liittyneiden hankkeiden alueellisesta koordinoinnista. Jatkona hankkeille liitto varautuu koordinoimaan vuonna 2020 kahta nykyisessä hallitusohjelmassa olevaa hanketta: LAPE-muutosohjelma ja Digituki-hanke.

LAPE-hanke

Nykyinen hallitusohjelma lupaa jatkoa LAPE-muutokselle vuosina 2020–2023. Lasten ja nuorten hyvinvointi sekä lapsiperheiden palvelujen parantaminen on kirjattu uuteen hallitusohjelmaan. Lapsi- ja perhepalvelujen muutos- ja kehittämistyö yli sivistystoimen ja soten rajojen jatkuu. Liiton toivotaan koordinoivan tätä työtä alueella.

Digituki-hanke

Pohjois-Pohjanmaa on pilotoinut digituen alueellista toimintamallia vuonna 2019. Siihen on kuulunut digituen verkostojen luominen kehittämään ja antamaan digitukea. Kuntakohtaisissa verkostoissa on tunnistettu digituen tarpeita ja tarjontaa. Digitukea on kehitetty kokeiluilla ja parantamishdotuksilla. Tavoitteena on ollut pysyvyyden turvaamiseksi digituen maakunnallisen mallin luominen.

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt jatkohaun digituen alueellisen koordinaation kehittämiseksi. Alueellisen koor-

dinoijan tehtävänä on alueellisen digituen tarpeen ja tarjonnan kartoittaminen, digituen verkoston kokoaminen digituen saatavuuden ja tarjonnan kehittäminen yhdessä alueen eri toimijoiden kanssa, digituen tunnettavuuden kehittäminen ja aktiivinen viestintä alueen digituesta sitä tarvitseville. Yhtenä osana tätä Valtiovarainministeriö vahvistaa maakuntien liittojen roolia Suomi.fi -palvelun edistäjänä.

Pohjois-Pohjanmaalla tämä tarkoittaa pilottiaikana luodun kunta- ja maakuntatason toimintamallin edelleen kehittämistä ja käytäntöön siirtämistä. Mallissa digituki on kytetty Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointityöhön. Toiminnan vakiinnuttamiseksi tarvitaan maakunnan tason tukea ja koordinaatiota sekä monialaista yhteistoimintaa eri toimijoiden kesken.

5 Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022

5.1 Yleisperustelut

Valtiovarainministeriön keväällä 2019 julkaiseman Kuntatalousohjelma 2020–2023 mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2018 selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni kaikissa maakunnissa ja kuntakokoryhmässä. Tämä johtui ennen kaikkea kuntien toimintakatteen heikkenemisestä, jota selittää kuntien toimintakulujen kasvu ja verotulojen vähenemisestä poikkeuksellisen hyvän edellisvuoden jälkeen.

Verotulot muodostavat yli puolet kuntien tuloista. Vuonna 2019 verotulojen kasvu on nopeaa. Kunnallisverotulojen arvioidaan kasvavan yli kuusi prosenttia. Vuodesta 2020 alkaen kuntien saamat vertotulot kasvavat kehyskaudella keskimäärin reilut kolme prosenttia vuodessa. Verotulojen kasvua ylläpitää muun muassa ansiotason kasvu.

Kuntien valtionosuudet laskivat vuonna 2018 noin 0,6 prosenttia, mikä oli seurausta mm. negatiivisesta kustannustenjaon tarkastuksesta ja hallitusohjelmaan liittyvistä valtionosuusleikkauksista. Valtionosuudet laskevat edelleen vuonna 2019. Vuonna 2020 valtionosuudet kasvavat merkittävästi. Suurin osa kasvusta johtuu kilpailukykysovimukseen liittyvien määräaikaisten lakien voimassaolon päätymisestä. Myös kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kilpailukykysovimuksen takia tehty vähennys poistuu lomarahasäästön osalta. Tämä kaksinkertainen kiky-leikkaus kompensoidaan kunnille vuosien 2019–2022 osalta yhtenä eränä vuonna 2020. Myös indeksikorotusten määräaikainen vuosia 2016–2019 koskenut jäädytys päättyy. Vuonna 2020 valtionosuusindeksin ennakoitu muutos on 2,7 prosenttia. Kuntatalouden toimintatuottojen arvioidaan kasvavan kahden prosentin vuosivauhtia vuosina 2020–2023.

Edellisen hallituksen maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelulla oli merkittävä vaikutus Pohjois-Pohjanmaan liiton talouteen. Maakuntaliitto toimi uudistuksen valmistelua koordinoivana alueellisena organisaationa. Liitto ei kerännyt valtionavustuksen omarahoitusosuuksia peruskunnilta, vaan kohdensi siihen kehittämisrahastovarojaan, jotka oli saatu aikaisempien tilikausien ylijäämistä. Samaan aikaan liiton toimintaa sopeutettiin niin, että kuntien rahoitusosuudet pysyivät vuoden 2016 tasolla.

5.2 Talousarvioasetelma perusteluineen vuodelle 2020 ja sitovuustaso

Pohjois-Pohjanmaan liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelmassa on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi eri tulosalueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit. Talousarvio jakautuu käyttötalous-, tuloslaskelma- sekä investointi- ja rahoitusosaan. Käyttötalousoasta ilmenee koko Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosa on lisäksi esitetty tulosalueittain: luottamushenkilöhallinto, maakuntajohtaja, aluesuunnittelu, aluekehitys, hallinto ja talous sekä liiton hallinnoimat hankkeet. Rahoitusosan vuosikate on -188 900 euroa ja samoin rahavarojen muutos. Liitolla ei ole investointeja. Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulorahoituksen 3 489 400 euron osalta. Pohjois-Pohjanmaan liitto laskee liikkeelle kuntatodistuksia suurempien maksuerien maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Talousarvio

Vuoden 2020 talousarvion loppusumma toimintatuottojen osalta on 5 366 100 euroa, jossa on vähennystä vuoden 2019 talousarvioon verrattuna 6,7 prosenttia. Toimintakulut ovat 5 580 000 euroa, jossa on vähennystä edellisen vuoden talousarvioon 5,1 prosenttia. Toimintatuottojen ja toimintakulujen väheneminen johtuu siitä, että monet liiton hallinnoimat hankkeet päättyivät vuonna 2019. Jäsenkuntien maksuosuuksissa on korotusta kaksi prosenttia vuoden 2019 talousarvioon verrattuna.

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon budjetissa on varauduttu luottamushenkilöiden vuosipalkkioiden, kokouspalkkioiden, toimituspäiväpalkkioiden, matkakorvausten ja muiden kokouskustannusten maksamiseen. Muihin yhteistoimintasuuksiin on varattu 35 000 euroa (Kuntaliiton jäsenmaksu) sekä erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen 138 000 euroa.

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista (myyntituotot) sekä muista tuotoista, joihin kirjataan tekniset tuet ja projektitoiminnan tuotot (EAKR-tekniinen tuki 393 500 euroa, Karelia ENI CBC tekniinen tuki 831 200 euroa ja projektit 612 000 euroa). Lisäksi toimintatuottoihin sisältyy työterveyshuollon kuluista Kelalta saatavat palautukset.

Toimintakulut

Toimiston toimintakulut muodostuvat palkoista ja niiden sivukuluista (60 prosenttia toimintakuluista), palveluiden ostoista (27 prosenttia toimintakuluista), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (yksi prosentti toimintakuluista), vuokrasta (seitsemän prosenttia toimintakuluista) ja muista toimintakuluista (viisi prosenttia toimintakuluista).

Rahoitustuotot ja kulut

Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu liiton hallinnointien hankkeiden arvonlisäverokustannuksiin saatavat tulot.

Liiton omat projektit

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa, vaan kulut katetaan projektien tuotoilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä, koska projektien tuotot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä kuluja, joita ei voida hyväksyä projektin menoksi.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulo-rahoitus riittää toimintamenoihin ja rahoitusmenoihin. Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut: toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä. Vuosikate on talousarviovuonna negatiivinen 188 900 euroa. Tilikauden tulos on talousarviovuonna tehtävien poistojen jälkeen -197 400 euroa. Tilikauden yli-/alijäämäksi muodostuu -197 400 euroa.

5.3 Henkilöstösuunnitelma 2020–2022

Pohjois-Pohjanmaan liiton virastoa johtaa maakuntajohtaja. Liiton voimassa olevien strategian ja hallintosäännön mukaisesti viraston henkilöstö jakautuu aluekehityksen, aluesuunnittelun sekä hallinnon ja talouden tulosalueille. Kuntayhtymän sisäinen työskentely tapahtuu pääsääntöisesti virasto-organisaation mukaisissa ydinprosesseissa ja työryhmissä. Tulosalueen johtaja toimii henkilöstön esimiehenä ja vastaa tulosalueensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Liiton strategiaa ja sen mukana mahdollisesti organisaatorakennetta ollaan uudistamassa 2020 alkaen.

Vuoden 2020 alkaessa Pohjois-Pohjanmaan liiton palveluksessa työskentelee arviolta 48 henkilöä. Heistä 41 on toistaiseksi voimassa olevassa virka- tai työsuhteessa ja 7 määräaikaisessa tehtävässä. Määräaikaisuuden syy on pääsääntöisesti joko sijaisuus tai työskentely määräaikaisessa projektissa. Henkilöstömäärään ei ole tulossa suuria muutoksia, eikä eläkkeelle siirtymisiä ole näköpiirissä suunnittelukauden aikana.

Nykyisen hallitusohjelman mukaisesti maakuntaliitto jatkaa kuntayhtymämallilla. Koska liiton omaa toimintaa ei juurikaan kehitetty päättyneen maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun aikana, tulee liitto panostamaan suunnitteluvuosina erityisesti organisaation sisäiseen kehittämiseen. Suunnitteluvuosien aikana muun muassa palveluprosessien uudistaminen ja uusien työvälineiden käyttöönotto kuormittavat henkilöstöä, mutta tulevaisuudessa näiden odotetaan helpottavan työtä ja lisäävän työhyvinvointia.

Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta perustuu henkilöstön erityisosaamiseen ja asiantuntemukseen. Useita erityistehtäviä hoitaa vain yksi henkilö. Organisaation toiminnan varmistamiseksi siirrytään pilvipalveluiden käyttöön, jolloin mahdollistetaan useiden henkilöiden työskentely yhdessä, uudenlainen aineiston ja asiakirjojen dokumentointi sekä työskentely paikasta riippumattomasti (etättyö) tiimeissä. Uudenlaiset työmenetelmät haastavat myös uudenlaiseen johtamiseen ja työelämävalmiuksiin. Henkilöstön perehdyttämiseksi uusiin työmenetelmiin ja -tehtäviin kiinnitetään erityistä huomiota.

Mittarit:

- henkilöstön riittävä osaamistaso
- riittävä henkilöstön määrä
- henkilöstön työelämävalmiudet
- henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen.

Talousarviotaulukot vuodelle 2020 ja suunnitelma vuosille 2020–2022

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
TULOSLASKELMA						
TOIMINTOTUOTOT						
MYYNTITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 489 400	2		
TUET JA AVUSTUKSET	13 225	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT	12 800					
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 778 539	2 320 670	1 866 700	-19,6		
TOIMINTOTUOTOT	10 225 564	5 751 670	5 366 100	-6,7	5447	5528
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-3 471 127	-2 581 630	-2 712 400	5,1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-721 694	-566 080	-574 200	1,4		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-76 364	-66 370	-72 100	8,6		
HENKILÖSIVUKULUT	-798 059	-632 450	-646 300	2,2		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET						
HENKILÖSTÖKULUT	-4 254 958	-3 214 080	-3 358 700	4,5		
PALVELUJEN OSTOT	-4 993 361	-2 010 620	-1 505 700	-25,1		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-86 622	-64 020	-72 900	13,9		
AVUSTUKSET	-39 708	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-485 399	-407 000	-407 000			
MUUT TOIMINTAKULUT	-138 665	-179 450	-230 700	28,6		
TOIMINTAKULUT	-9 998 713	-5 880 170	-5 580 000	-5,1	-5664	-5749
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	226 851	-128 500	-213 900	66,5	-217	-221
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT						
MUUT RAHOITUSKULUT	62 465	20 000	25 000	25		
RAHOITUSKULUT	-688					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT						
VUOSIKATE	61 777	20 000	25 000	25	25	26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	288 628	-108 500	-188 900	74,1	-192	-195
TILIKAUDEN TULOS	-6 541	-6 500	-8 500	30,8	-9	-9
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS	282 088	-115 000	-197 400	71,7	-201	-204
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	340 307	115 000		-100		
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	622 394	0	-197 400	100	-201	-204

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAV.						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	288 628	-108 500	-188 900	74,1	-192	-195
TOIMINNAN RAHAVIRTA	288 628	-108 500	-188 900	74,1	-192	-195
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-6 925					
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOV						
INVESTOINTIEN VARS. MYYNTITULOT	200 728					
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOV	200 728					
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	193 803					
TOIMINNAN JA INVESTOINT. RAHAVIRTA	482 431	-108 500	-188 900	74,1	-192	-195
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANT. VAR. JA PÄÄOM. MUUT.	-1 121					
SAAMISTEN MUUTOS	-21 598					
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	6 563 822					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	6 541 103					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 541 103					
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 023 534	-108 500	-188 900	74,1	-192	-195
RAHAVARAT 31.12.	10 323 236					
RAHAVARAT 1.1.	3 299 702					
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 023 534	0	0		0	0

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTOTUOTOT						
MYYNTITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 489 400	2		
TUET JA AVUSTUKSET	13 225	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT	12 800					
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 778 539	2 320 670	1 866 700	-19,6		
TOIMINTOTUOTOT	10 225 564	5 751 670	5 366 100	-6,7	5447	5528
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-3 471 127	-2 581 630	-2 712 400	5,1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-721 694	-566 080	-574 200	1,4		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-76 364	-66 370	-72 100	8,6		
HENKILÖSIVUKULUT	-798 059	-632 450	-646 300	2,2		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	14 228					
HENKILÖSTÖKULUT	-4 254 958	-3 214 080	-3 358 700	4,5		
PALVELUJEN OSTOT	-4 993 361	-2 010 620	-1 505 700	-25,1		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-86 622	-64 020	-72 900	13,9		
AVUSTUKSET	-39 708	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-485 399	-407 000	-407 000			
MUUT TOIMINTAKULUT	-138 665	-179 450	-230 700	28,6		
TOIMINTAKULUT	-9 998 713	-5 880 170	-5 580 000	-5,1	-5664	-5749
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	226 851	-128 500	-213 900	66,5	-217	-221

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTOTUOTOT						
MYYNITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 489 400	2		
MUUT TOIMINTATUOTOT	394					
TOIMINTOTUOTOT	3 421 394	3 421 000	3 489 400	2	3542	3595
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-91 902	-90 000	-93 500	3,9		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-3 081	-5 100	-4 000	-21,6		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-158	-1 000	-1 000			
HENKILÖSIVUKULUT	-3 239	-6 100	-5 000	-18		
HENKILÖSTÖKULUT	-95 141	-96 100	-98 500	2,5		
PALVELUJEN OSTOT	-166 586	-139 400	-140 500	0,8		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-80					
AVUSTUKSET	-4 500	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-526					
MUUT TOIMINTAKULUT	-90 926	-127 000	-150 000	18,1		
TOIMINTAKULUT	-357 759	-367 500	-394 000	7,2	-400	-406
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 063 635	3 053 500	3 095 400	1,4	3142	3189

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
MAAKUNTAJOHTAJA						
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-105 441	-118 600	-122 700	3,5		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-19 038	-19 300	-20 700	7,3		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 706	-3 200	-3 200			
HENKILÖSIVUKULUT	-20 743	-22 500	-23 900	6,2		
HENKILÖSTÖKULUT	-126 185	-141 100	-146 600	3,9		
PALVELUJEN OSTOT	-18 226	-16 500	-17 000	3		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-85					
MUUT TOIMINTAKULUT	-28 793	-10 000	-10 000			
TOIMINTAKULUT	-173 289	-167 600	-173 600	3,6	-176	-179
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-173 289	-167 600	-173 600	3,6	-176	-179

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
ALUESUUNNITTELU						
TOIMINTOTUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	51 338					
TOIMINTOTUOTOT	51 338					
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-585 036	-627 510	-644 200	2,7		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-99 525	-102 340	-108 200	5,7		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-13 898	-16 780	-16 400	-2,3		
HENKILÖSIVUKULUT	-113 424	-119 120	-124 600	4,6		
HENKILÖSTÖKULUT	-698 460	-746 630	-768 800	3		
PALVELUJEN OSTOT	-207 016	-241 600	-209 500	-13,3		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-13 590	-10 000	-10 000			
VUOKRAT	-9 941					
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 267	-500	-500			
TOIMINTAKULUT	-930 275	-998 730	-988 800	-1	-1004	-1019
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-878 937	-998 730	-988 800	-1	-1004	-1019

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
ALUEKEHITYS						
TOIMINTOTUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 041 344	1 153 920	1 224 700	6,1		
TOIMINTOTUOTOT	1 041 344	1 153 920	1 224 700	6,1	1243	1262
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-874 248	-920 620	-997 400	8,3		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-145 051	-147 140	-164 900	12,1		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-22 379	-23 720	-28 400	19,7		
HENKILÖSIVUKULUT	-167 431	-170 860	-193 300	13,1		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	10 838					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 030 841	-1 091 480	-1 190 700	9,1		
PALVELUJEN OSTOT	-476 803	-584 620	-531 800	-9		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 269	-3 420	-3 700	8,2		
VUOKRAT	-55 007	-48 000	-50 000	4,2		
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 089	-12 500	-11 500	-8		
TOIMINTAKULUT	-1 573 008	-1 740 020	-1 787 700	2,7	-1815	-1842
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-531 664	-586 100	-563 000	-3,9	-572	-580

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
HALLINTO JA TALOUS						
TOIMINTOTUOTOT						
TUET JA AVUSTUKSET	13 225	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT	12 800					
MUUT TOIMINTATUOTOT	527 854	299 300	30 000	-90		
TOIMINTOTUOTOT	553 879	309 300	40 000	-87,1	41	41
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-560 407	-765 200	-650 000	-15,1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-245 931	-282 500	-242 000	-14,3		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9 189	-20 070	-16 800	-16,3		
HENKILÖSIVUKULUT	-255 120	-302 570	-258 800	-14,5		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	3 312					
HENKILÖSTÖKULUT	-812 215	-1 067 770	-908 800	-14,9		
PALVELUJEN OSTOT	-638 095	-251 000	-300 400	19,7		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-44 942	-50 600	-55 700	10,1		
VUOKRAT	-298 982	-359 000	-357 000	-0,6		
MUUT TOIMINTAKULUT	-12 539	-10 500	-2 000	-81		
TOIMINTAKULUT	-1 806 774	-1 738 870	-1 623 900	-6,6	-1648	-1673
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 252 895	-1 429 570	-1 583 900	10,8	-1607	-1632

	Tilinp. 2018	Ed.budj 2019	Budj. 2020	Muutos %	TS2 tuh. 2021	TS3 tuh. 2022
PROJEKTIT (PPL:N HALLINNOIMAT)						
TOIMINTOTUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 157 609	867 450	612 000	-29,4		
TOIMINTOTUOTOT	5 157 609	867 450	612 000	-29,4	621	630
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-1 254 093	-59 700	-204 600	242,7		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-209 069	-9 700	-34 400	254,6		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-29 034	-1 600	-6 300	293,8		
HENKILÖSIVUKULUT	-238 102	-11 300	-40 700	260,2		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	78					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 492 117	-71 000	-245 300	245,5		
PALVELUJEN OSTOT	-3 486 635	-777 500	-306 500	-60,6		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-20 655		-3 500	100		
AVUSTUKSET	-35 208					
VUOKRAT	-120 943					
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 051	-18 950	-56 700	199,2		
TOIMINTAKULUT	-5 157 609	-867 450	-612 000	-29,4	-621	-630
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0		0	0

Jäsenkuntien maksuosuudet

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Jäsenkuntien maksuosuudet 2020

9.9.2019

Ennakkotieto verotuloista 7.9.2019 tilanne

	Verovuoden 2018 verotulot *) euroa	Maksu- osuus yhteensä euroa	Maksuerät		
			1.erä euroa	2.erä euroa	3.erä euroa
Alavieska	6 984 583	17 957,23	5 985,74	5 985,74	5 985,74
Haapajärvi	20 969 161	53 911,31	17 970,44	17 970,44	17 970,44
Haapavesi	19 383 569	49 834,78	16 611,59	16 611,59	16 611,59
Hailuoto	3 194 443	8 212,85	2 737,62	2 737,62	2 737,62
li	28 240 420	72 605,58	24 201,86	24 201,86	24 201,86
Kalajoki	34 681 829	89 166,31	29 722,10	29 722,10	29 722,10
Kempele	65 425 835	168 208,56	56 069,52	56 069,52	56 069,52
Kuusamo	45 113 559	115 986,09	38 662,03	38 662,03	38 662,03
Kärsämäki	6 650 512	17 098,34	5 699,45	5 699,45	5 699,45
Liminka	31 700 241	81 500,71	27 166,90	27 166,90	27 166,90
Lumijoki	5 533 197	14 225,74	4 741,91	4 741,91	4 741,91
Merijärvi	2 276 774	5 853,54	1 951,18	1 951,18	1 951,18
Muhos	26 435 195	67 964,38	22 654,79	22 654,79	22 654,79
Nivala	29 092 948	74 797,41	24 932,47	24 932,47	24 932,47
Oulainen	22 479 300	57 793,85	19 264,62	19 264,62	19 264,62
Oulu	724 036 788	1 861 484,60	620 494,87	620 494,87	620 494,87
Pudasjärvi	20 742 797	53 329,33	17 776,44	17 776,44	17 776,44
Pyhäjoki	9 547 816	24 547,25	8 182,42	8 182,42	8 182,42
Pyhäjärvi	19 248 462	49 487,42	16 495,81	16 495,81	16 495,81
Pyhäntä	4 313 140	11 089,00	3 696,33	3 696,33	3 696,33
Raahe	85 033 332	218 619,05	72 873,02	72 873,02	72 873,02
Reisjärvi	7 604 248	19 550,37	6 516,79	6 516,79	6 516,79
Sievi	14 259 619	36 661,20	12 220,40	12 220,40	12 220,40
Siikajoki	15 717 373	40 409,06	13 469,69	13 469,69	13 469,69
Siikalatva	14 979 095	38 510,96	12 836,99	12 836,99	12 836,99
Taivalkoski	10 957 842	28 172,40	9 390,80	9 390,80	9 390,80
Tyrnävä	17 706 414	45 522,85	15 174,28	15 174,28	15 174,28
Utajärvi	7 468 879	19 202,34	6 400,78	6 400,78	6 400,78
Vaala	8 291 674	21 317,73	7 105,91	7 105,91	7 105,91
Ylivieska	49 156 242	126 379,75	42 126,58	42 126,58	42 126,58
POHJOIS-POHJANMAA	1 357 225 285	3 489 400,00	1 140 333,33	1 140 333,33	1 140 333,33

*) Lähde: Ennakkotieto verovuoden 2018 kunnallis- ja yhteisöverot , Verohallinto

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Council of Oulu Region

Sepänkatu 20
90100 OULU Finland

Puh./tel. +358 (0)40 685 4000
Telefax +358 (0)8 3113 577

info@pohjois-pohjanmaa.fi
www.pohjois-pohjanmaa.fi